

Κεφ.7 Οι δάσκαλοι του Γένους

- ***Δάσκαλοι του Γένους ονομάζονται οι μορφωμένοι Έλληνες που στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, με την προφορική τους διδασκαλία, ή με τα κείμενά τους βοήθησαν στην καλλιέργεια της ελληνικής παιδείας***
- Αρκετοί από τους δασκάλους του Γένους ήταν κληρικοί.
- Δίδασκαν σε σχολεία ή σε ναούς.
- Έγραφαν επιστολές ή άρθρα σε περιοδικά.
- Έγραφαν βιβλία, που τα τύπωναν με χρήματα που πρόσφεραν Φαναριώτες και Έλληνες έμποροι.
- Ίδρυναν σχολεία.
- Με το έργο τους βοήθησαν την ελληνική παιδεία.
- Κράτησαν στις ψυχές των υπόδουλων Ελλήνων αναμμένη τη φλόγα, για την ελευθερία και την Επανάσταση του 1821.
- Σε όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, μετέφεραν τις ιδέες και τα κηρύγματα του Διαφωτισμού και προς την Ελλάδα, δυναμώνοντας έτσι την επιθυμία των Ελλήνων για ελευθερία.
- Έτσι δημιούργησαν το Νεοελληνικό Διαφωτισμό.
- Το 1806 εκδόθηκε το έργο «Ελληνική Νομαρχία» (άγνωστου συγγραφέα), ένα βιβλίο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, ιδιαίτερα σημαντικό, αφού καταδίκασε την «αναρχία» και τη «μοναρχία» και πρόβαλλε ως ιδανικό τρόπο διοίκησης τη «νομαρχία», δηλ. το πολίτευμα στο οποίο, οι νόμοι είναι πάνω από όλους και όλα. Η «Ελληνική Νομαρχία» ήταν αφιερωμένη στον Ρήγα Βελεστινλή.
- Ξεχωριστό πρόσωπο αυτής της περιόδου αποτελεί και ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο οποίος συνδυάζοντας τις ιδέες του Διαφωτισμού με τα διδάγματα της χριστιανικής πίστης έγινε ιδιαίτερα αγαπητός απ' όπου κι αν πέρασε, καθώς περιόδευε στην Ελλάδα για να βοηθά τους Έλληνες, αποτρέποντας τον εξισλαμισμό και ιδρύοντας σχολεία.